

Compatibles

Potser una de les descobertes més significatives de la maduresa és l'abast infinit de les compatibilitats en l'espècie humana. Durant la infància i l'adolescència, el pensament inflexible ens organitza el món en pols oposats, bons i dolents, conceptes antagònics i excloients, amb allò del "estàs amb mi o estàs en contra meu"... Un terreny matemàticament divisible per dos i fornit d'incompatibilitats.

Una primera troballa, sovint l'inici de l'acceptació dels matissos, és que els nostres amics també s'equivoquen i alhora els podem seguir estimant. Fins que no ens adonem d'això, els nostres amics són perfectes simplement perquè són els nostres amics, i quan tenen una relliscada fem la vista grossa o tendim a justificar-los muntant-nos qualsevol pel·lícula. La que no ens inventariem ni borratxos si els que s'equivoqués no fossin "dels nostres". Afortunadament, arriba un moment que aquesta fidelitat malentesa es trenca, i aprenem a estimar a les persones amb els seus defectes inclosos en el paquet.

Per la mateixa regla de tres, els antagonistes, rivals o enemics molt sovint són brillants, generosos o tenen raó com a mínim en alguna cosa. Adonar-se'n ja és un pas, tot i que el repte més difícil sol ser reconèixer-ho.

Hi ha compatibilitats sorprenents, inesperades, i a vegades divertides, com quan descobrim que es pot ser, alhora, finlandès i xerraire; argentina i callada (tot i que això és més difícil); metgessa i fumadora empedreïda; actor i tímid...

Però també hi ha compatibilitats incòmodes i fins i tot doloroses, que preferirem esborrar del mapa, com ara ser jove i reaccionari, gitano i racista, ecologista i brut, mestre i maleducat, presidenta d'una ONG i egòlatra, negre i insolidari, capellà i mesquí, "alternatiu" i dogmàtic... D'alguna manera, pressuposem que la condició de pertànyer a un col·lectiu discriminat o bé a un col·lectiu que lluita per una causa noble, és incompatible amb la condició de ser injust... Però no. Com va mostrar magníficament la pel·lícula "La sal de la terra", qui pateix explotació no se'n lliure, necessàriament, de la humana perversitat d'explotar a d'altres.

Es dur, i és contradictori, però és així. Qualsevol persona, malgrat les seves conviccions, professió i estil de vida, malgrat la seva adscripció política, pot ser gairebé qualsevol cosa, encara que sembli "incompatible".

La descoberta de les compatibilitats potser fa miques el confortable maniqueïsme que ens aporta tanta seguretat i dogmatisme. Benvinguda sigui!